

اثرات برخی از پایه های رویشی بر شاخص های رشد و جذب عناصر غذایی توسط ارقام تجارتي سیب

محسن پیرمردیان و علی اصغر شهابی^۱

۱- اعضاء هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

محدودیت منابع تولید به ویژه آب و زمین، و لزوم بهره وری هر چه بیشتر از عوامل طبیعی نظیر نور و اقلیم ایجاب می کند که با بکارگیری بذر و نهال و الگوی کشت مناسب، راندمان تولید در واحد سطح را به موازات حفظ یا افزایش کیفیت محصول بالا ببریم. استفاده از پایه های رویشی کوتاه و یکنواخت کننده درختان یکی از راه های افزایش کیفیت و راندمان محصول در واحد سطح می باشد. لذا امروزه درختان بزرگ و غیریکنواخت که بر روی پایه های بذری تولید می شوند پذیرفته نیستند و پایه های رویشی به سبب اندازه کوچکتر درخت و سایر محاسن آنها بر پایه های بذری ترجیح داده می شوند. به منظور بررسی سازگاری و انتخاب مناسب ترین پایه یا پایه های رویشی سبب برای ارقام تجارتي (گلدن دلشس، رد دلشس، گلاب کهنز، گلاب اصفهان) در منطقه سمیرم در این تحقیق سه نوع پایه رویشی شامل: M9 و M26 و MM106 با پایه بذری مورد مقایسه قرار گرفتند. شاخص های رشد رویشی شامل رشد شاخه فصل جاری، سطح مقطع عرضی تنه، ارتفاع درخت و گسترش تاج، مقادیر عناصر برگ بر روی ترکیب های پیوندی حاصل از ارقام و پایه های فوق الذکر مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج حاصل از این اندازه گیری ها نشان داد که اثرات رقم و پایه بر روی پارامترهای رویشی اندازه گیری شده درختان در سطح ۱٪ معنی دار می باشد. مقادیر تمام عناصر غذایی برگ به جز P، Mg، و Cu تحت تاثیر نوع رقم و پایه قرار گرفت. اثر متقابل دو عامل فوق در مورد صفات رویشی به جز رشد شاخه فصل جاری معنی دار شده ولی عناصر غذایی برگ به جز N و Fe معنی دار نگردید. رشد شاخه فصل جاری در درختان رقم گلدن دلشس کمترین میزان و سه رقم دیگر از نظر این صفت تقریباً در یک سطح قرار داشتند. سطوح این صفت در پایه های مختلف در سه گروه قرار می گیرند. این روند در مورد ارتفاع درخت نیز تا حدودی صدق می کند. در مورد سطح مقطع عرضی تنه گلاب کهنز بیشترین سطح، و گلاب اصفهان و رد دلشس کمترین سطح، و گلدن دلشس بین این دو قرار دارد. همچنین درختان روی پایه M9 در یک سطح و M26 و MM106 نیز هر یک به تنهایی در یک سطح و پایه بذری هم از نظر این صفت تقریباً در یک سطح و بیشترین سطح مقطع عرضی تنه را داشته است. از نظر گسترش تاج درختان گلاب کهنز بیشترین، گلدن دلشس کمترین مقدار و دو رقم دیگر حدفاصل این دو رقم می باشد. این صفت در درختان روی پایه M9 و M26 در یک سطح، و MM106 و بذری هم در یک سطح قرار دارند.